

'Duurzaam bouwen en zuivere koffie graag'

Theo de Bruijn is op werkbezoek in de Enschedese wijk Roombeek. Precies op de plek waar zeven jaar geleden de opslagbunkers van vuurwerkbedrijf SE Fireworks explodeerden en een complete wijk werd verwoest, laat hij zien hoe de wijk uit de as is herrezen. "Roombeek is een landelijk uniek voorbeeldproject als het gaat om stedelijke vernieuwing." En daar gaan experts van het KEI Kenniscentrum Stedelijke Vernieuwing vanochtend een groep Saxion-studenten wegwijs in maken.

Hoewel lector De Bruijn zelf in Enschede woont en Roombeek dus goed kent van voor de vuurwerkkramp, is deze wijkopbouw gek genoeg niet 'zijn pakkie aan'. "Maar deze bijzondere bijeenkomst, met de mensen van het KEI en met onze studenten, daar wil ik natuurlijk wel bij zijn." Hij legt uit dat zijn lectoraat - dat inmiddels de tweede periode is ingegaan en onlangs is uitgebreid tot vier dagen in de week - vooral een lectoraat is dat vanuit Saxion Deventer wordt aangestuurd. "Ik werk vooral met de opleidingen Milieukunde en Planologie. Die zitten in Deventer, dus doen we vooral veel dingen in de Stedendriehoek en in Salland. Zo hebben we heel goede contacten met de Woonbedrijf Iederl in Deventer en zijn we daar heel actief in de wijk Keizerslanden, waar onder meer een medewerker van Saxion is gedetacheerd als projectleider van een herstructureringsproject. De focus ligt daar op het vergroten van de sociale samenhang in de wijk en het ontwikkelen van een

schoon, veilig en gedifferentieerd woonmilieu. Verder wordt er gekeken naar samenwerkingsvormen in de zorg en het ontwikkelen van een woonzorgzone Keizerslanden."

Ook in Apeldoorn zijn studenten actief onder leiding van Theo de Bruijn en docenten van de kenniskring rondom zijn lectoraat. Daar ondergaat de zone rondom het Apeldoorns Kanaal de komende jaren een metamorfose. "Het is de grootste woningbouwlocatie van Apeldoorn met volop ruimte voor wonen, werken en recreëren. Met respect voor de cultuurhistorie en de natuurwaarden van het gebied. De studenten die we er in deelprojecten in de praktijk aan het werk zetten volgen net als de studenten die hier straks in Roombeek samenkomen de minor Regie Stedelijke Vernieuwing. Deze geeft studenten de mogelijkheid om thuis te raken in de wereld van stedelijke vernieuwing en gebiedsontwikkeling." Vanuit zes hogescholen verrichten studenten praktijkgericht onderzoek in stedelijke vernieuwingsprojecten.

Elke hogeschool brengt zijn eigen thema's in en gezamenlijk worden ondersteunende trainingen georganiseerd voor de studenten. Daar zijn studenten Planologie en Milieukunde bij betrokken. Maar de minor is er óók voor bijvoorbeeld studenten Bestuurskunde, Bouwtechnische Bedrijfskunde en Vastgoed & Makelaardij", benadrukt Theo de Bruijn. "Interdisciplinair kijken naar praktijkopdrachten, dát is de bedoeling van de minor."

Theo de Bruijn is zelf bestuurskundige en combineert zijn baan bij Saxion met een functie als senior-onderzoeker bij het onderzoeksinstituut CSTM van de Universiteit Twente, dat zich richt op duurzaamheidvraagstukken. "Ik voel me als een vis in het water bij stedelijke vernieuwingsprojecten", erkent De Bruijn enthousiast. "Het gaat om ruimtelijke vraagstukken waarnaar we met een 'duurzame bril' kijken. Juist in Roombeek zie je heel goed wat er allemaal bij komt kijken om zo'n wijk heropgebouwd te krijgen.

Daarbij zijn heel veel verschillende partijen betrokken, van de gemeente tot woningbouwcorporaties en private partijen, zoals mensen die hier zelf een kavel hebben gekocht en gaan bouwen, tot organisaties als de kunstacademie AKI die hier naar toe trekt. Die partijen moeten allemaal 'duurzaam' bij elkaar worden gebracht. Het is dus geen kwestie van simpel en alleen maar huizen, winkels, scholen en musea bouwen. De puzzelaars van dit stedenbouwkundig project moeten er ook voor zorgen dat er een sociale samenhang ontstaat, dat het milieu zoveel

Lectoren bieden minister hulp bij 'prachtwijken'

Probleemwijken, aandachtswijken, krachtwijken of prachtwijken: hoe ze ook mogen heten, minister Ella Vogelaar (Wonen, Wijken, Integratie) gaat de komende jaren oude verpauperde wijken een fikse impuls geven met als doel de leefbaarheid te verbeteren. Lectoren en studenten van hogescholen - ook die van Saxion - gaan haar daarbij helpen.

"Saxion Hogescholen heeft de afgelopen jaren veel projecten uitgevoerd die hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van wijken", aldus Theo de Bruijn. "Er zijn ervaringen opgedaan, netwerken gevormd en duurzame relaties opgebouwd met lokale overheden, woningbouwcorporaties, scholen, gezondheidscentra, sportverenigingen en cultuurinstellingen. Neem bijvoorbeeld het project van mijn collega Frits Oosterveld en de Kenniskring Gezondheid en Techniek in de Hengelose aandachtswijk Hengelose Es. We zijn al met elkaar in gesprek om te kijken hoe en waar we elkaar kunnen vinden om vervolgens samen de wijk in te trekken. Zo grijpt alles in elkaar en kunnen lectoraten binnen Saxion elkaar versterken én kunnen we de minister op haar wenken bedienen met onze kennis van 'prachtwijken'."

mogelijk wordt ontzien en dat er economische dragers komen. Er voor zorgen dat wat je vandaag doet, kansen schept voor de toekomst. En dat je de kansen voor toekomstige generaties niet om zeep helpt. Verder mogen we niet vergeten dat we onze problemen in dit verband niet afwentelen op andere delen in de wereld. Dat hetgeen dat we hier doen geen nadelige consequenties heeft voor mensen elders. Een goed voorbeeld daarvan is de opkomst van biobrandstoffen in westerse economieën. Daar wordt in verband met klimaatveranderingen groots op ingezet. We zien nu dat er in derde wereldlanden hele landbouwvelden vol staan met gewassen die wij kunnen gebruiken als biobrandstof. Maar waardoor óók de voedselprijzen in deze arme landen explosief stijgen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?!"

Is de lector niet bang dat zijn lectoraat zich ontwikkelt als 'de geitenwollen sok' van Saxion? Stellig: "Helemaal niet! Duurzaamheid is gebaat bij creatieve oplossingen. Ik zie tot mijn genoegen dat een academie met bouwers en technici zich steeds meer op een innovatieve manier - met net twee nieuw benoemde lectoren - ontwikkelt. Je ziet bij 'mijn' academie ROB heel duidelijk dat de reorganisatie die binnen Saxion heeft plaatsgevonden van instituten naar academies veel meer is geweest en veel meer gaat worden dan alleen maar in naam even wat opleidingen in Enschede en Deventer op een hoop gooien. Er wordt nu gewerkt aan synergie. Dat is een langzaam proces, maar je ziet

wel iets ontstaan. Ook in het onderwijs zelf. Bovendien zie ik dat we er steeds beter in slagen om voor onszelf te definiëren wat duurzaamheid betekent. Al vind ik wel dat we er met name in onze eigen bedrijfsvoering een extra tandje bij mogen zetten. Saxion zelf, ja. De hogeschool is de trotse drager van het Keurmerk Duurzaam, en dat is zeker geen wassen neus. Maar in de beoordeling komt de eigen bedrijfsvoering van Saxion niet bepaald als sterkste naar voren. Dan heb ik het over zaken als papier- en energiegebruik, maar ook over de catering. Nee, niet over het niet meer beschikbaar stellen van koffiemelk waarover bij Saxion in Deventer onlangs een heftige discussie is

gevoerd. Maar wel over de rondmatige beschikbaarheid van biologische producten in de restaurants en 'zuivere' Max Havelaar koffie in de kopjes. Ik vind niet dat onze eigen bedrijfsvoering genoeg duurzaamheid uitstraalt en we zijn daarover als academie ROB ook in gesprek met het Facilitair Bedrijf. Niet om met een 'groen' vingertje te wijzen, maar omdat we het FB best willen helpen. Wij propageren tenslotte duurzaamheid richting onze studenten. Dan is het voor ons gewoon lastig als we allerlei niet duurzame zaken in ons eigen gebouw om ons heen zien. Het hindert ons in ons primaire proces."

Harry van Stratum

Hogescholen zijn op zoek naar professionele verdieping. Docenten en vooral studenten moeten aan de slag met toegepast wetenschappelijk onderzoek, ooit het exclusieve domein van universiteiten. Spin in het web van onderzoek en kennisringen zijn de lectoren, van wie er inmiddels meer dan twintig binnen Saxion actief zijn. In de serie 'Onder de Loep' gaat Sax op zoek naar lectoren en hun studenten die zich samen storten op 'de wetenschap'.

Deel 18: dr.ir. Theo de Bruijn, lector Duurzame Ontwikkeling van de Leefomgeving. Het lectoraat maakt deel uit van het Academie Ruimtelijke Ontwikkeling en Bouw (ROB) en het Saxion Kenniscentrum Leefomgeving.

